

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalovaným: **1) Vláda České republiky**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, **2) Vojenské zpravodajství**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, **3) Bezpečnostní informační služba**, se sídlem Nárožní 111/2, Praha 5, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022, č. j. 17 A 36/2022-9, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 230/2022, o námitce podjatosti vznesené proti soudcům pátého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Lence Matyášové, Ph.D., JUDr. Jakubu Camrdovi, Ph.D., LL.M. a JUDr. Viktoru Kučerovi,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D., JUDr. Jakub Camrda, Ph.D., LL.M. a JUDr. Viktor Kučera **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 230/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 230/2022 žalobce (dále jen „stěžovatel“) v podání ze dne 25. 8. 2022 namítl podjatost všech soudců pátého senátu, kterými jsou JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D., JUDr. Jakub Camrda, Ph.D., LL.M. a JUDr. Viktor Kučera. Za první důvod tvrzené podjatosti označil nedůvěryhodnost soudců, neboť se podle jeho názoru neoprávněně obohacují na úkor majetku České republiky tím, že se při projednávání věcí střídají ve výkonu funkce předsedy senátu, aby pobírali příplatek za předsednictví senátu; senát má mít podle stěžovatele předsedu pouze jednoho a ne tři. Druhý důvod podjatosti shledává stěžovatel v tom, že JUDr. Jakub Camrda, Ph.D., LL.M. a JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D. ve vybraných soudních rozhodnutích nepravdivě uvedli, že stěžovatel požaduje anonymizaci rozsudků na webu Nejvyššího správního soudu, neboť se cítí být dotčen zveřejněním toho, jakým způsobem vykonává advokacii; takový názor přitom stěžovatel nikdy nevyjádřil.

[2] K námitce podjatosti se vyjádřili výše označení soudci, jimž byla věc podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu přidělena k projednání a rozhodnutí tak, že k projednávání věci ani k účastníkům řízení nemají žádný vztah a podjatí se necítí.

[3] Záruka rozhodování věci nezávislými a nestrannými soudci patří mezi součásti práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a nestrannost soudce je rovněž jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát podle čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky.

[4] Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Kategorii nestrannosti je však třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný; vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci je tudíž možné jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16). Soudní řád správní proto také v § 8 odst. 5 vyžaduje, aby námitka podjatosti byla odůvodněna a aby byly uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována.

[7] V projednávané věci stěžovatel jednak namítá nedůvěryhodnost všech soudců pátého senátu, neboť se podle jeho názoru neoprávněně obohacují na úkor majetku České republiky, a jednak obecně nesouhlasí se závěry ohledně jeho požadavku na anonymizaci rozsudků na webu Nejvyššího správního soudu, jež JUDr. Jakub Camrda, Ph.D., LL.M. a JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D. vyjádřili ve vybraných soudních rozhodnutích.

[8] Z výše citovaných ustanovení a judikturních závěrů je zřejmé, že stěžovatelem obecně namítaná nedůvěryhodnost soudců pátého senátu z důvodu údajného obohacování na úkor majetku České republiky nepředstavuje ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. skutečnost, pro kterou by mohl být dán důvod pochybovat o nepodjatosti těchto soudců v nynější věci. Takovým důvodem je ve smyslu tohoto ustanovení pouze konkrétní poměr soudce k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům. Je přitom zcela zřejmé, že obecnou námitkou nevěrohodnosti soudců stěžovatel na podjatost soudců v tomto ohledu

pokračování

nemíří, respektive z ní nelze dovodit (a stěžovatel konkrétně nic takého ani netvrdí), že by uváděná skutečnost měla jakoukoliv konkrétní souvislost s poměrem soudců k posuzované věci či stěžovateli.

[9] Pokud stěžovatel dále spatřuje podjatost soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., LL.M. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v tom, že v některých (stěžovatelem nekonkretizovaných) rozhodnutích uvedli úvahy týkající se stěžovatelova požadavku na anonymizaci rozsudků na webu Nejvyššího správního soudu, zdůrazňuje kasační soud, že z výše citovaného ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že okolnosti, které spočívají v postupu soudce (senátu) v řízení o projednávané věci nebo i v jeho rozhodování v jiných věcech, nejsou (samy o sobě) důvodem k jeho vyloučení. Lze také doplnit, že rozhodováním v předchozím řízení je podle citovaného ustanovení třeba rozumět podíl soudce na rozhodování stejné věci u nižšího stupně, nikoliv jiné soudní věci, i když se týká stejných účastníků řízení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18). O takový případ rozhodování se však v nynější věci ani nejedná.

[10] Výše uvedená stěžovatelova tvrzení o podjatosti soudců pátého senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., LL.M. a JUDr. Viktora Kučery tedy nemohou založit důvody pro pochybnosti o nepodjatosti těchto soudců ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. Z obsahu podání, jímž stěžovatel námitku podjatosti uvedených soudců uplatnil, nelze dovodit konkrétní vztah uvedených soudců k projednávané věci, účastníkům řízení či jejich zástupcům.

[11] S ohledem na výše podané skutečnosti tudíž dospěl čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu k závěru, že v posuzovaném případě nejsou naplněny podmínky pro to, aby výše jmenovaní soudci byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 5 As 230/2022. Z uvedených důvodů rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2022

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu